ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Διαμόρφωση και Εφαρμογή Δημόσιων Πολιτικών σε ένα Μεταβαλλόμενο Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Περιβάλλον

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης
Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής
Ειδικός Επιστήμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Email: mchris@maroussi.gr
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 213-2038304/305

6η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

Ευρωπαϊκός και Διεθνής Μηχανισμός Στήριξης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΕΚΤ, ΔΝΤ) και Δημοσιονομική Προσαρμογή της Ελληνικής Οικονομίας

Ιστορικό

- **23 Απριλίου 2010**: Η Ελλάδα aιτείται χρηματοδοτική συνδρομή από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και από το ΔΝΤ.
- **2 Μαΐου 2010**: Η Ελλάδα, η Επιτροπή, η ΕΚΤ και το ΔΝΤ ανακοινώνουν συμφωνία για ένα τριετές πρόγραμμα οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής. Η Ευρωομάδα (Eurogroup) συμφωνεί ομόφωνα να ενεργοποιήσει τη στήριξη οικονομικής σταθερότητας για την Ελλάδα μέσω διμερών δανείων που θα συγκεντρώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- **6 Μαΐου 2010:** Η Ελληνική Βουλή ψηφίζει το **Νόμο 3845/2010** «***Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο***».
- **9 Μαΐου 2010**: Το Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ εγκρίνει τη συμφωνία Διακανονισμού Χρηματοδότησης Άμεσης Ετοιμότητας (ΔΧΑΕ ή Stand-by Arrangment/SBA) για χρονική περίοδο 36 μηνών.
- **9 και 10 Μαΐου 2010:** Το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη της ΕΕ εγκρίνουν μηχανισμό χρηματοπιστωτικής σταθεροποίησης.
- **18 Μαΐου 2010**: Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ εκταμιεύουν την πρώτη δόση (14,5 δις ευρώ) κοινού δανείου προς την Ελλάδα, κατόπιν εκταμίευσης 5,5 δις ευρώ από το ΔΝΤ.

Νόμος 3845/2010 (ΦΕΚ 65Α/6-5-2010)

- Ψήφιση του Νόμου «***Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο***» στις 6 Μαΐου 2010 από τη Βουλή.

- Περιλαμβάνει:
  - **Σειρά μέτρων** πολιτικής που προβλέπονται στο πρόγραμμα **οικονομικής** και **δημοσιονομικής πολιτικής** (π.χ. περιλαμβάνουν αύξηση του ΦΠΑ, θέσπιση ειδικών φόρων κατανάλωσης, μειώσεις των μισθών και συντάξεων του δημοσίου τομέα κ.ά.).
  - Το **Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ)** και το **Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης (ΤΜΣ) στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής** έχουν προσαρτηθεί στο Νόμο ως παραρτήματα III & IV.

Το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής

- Το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ) περιγράφει την οικονομική και χρηματοπιστωτική πολιτική την οποία η Ελληνική κυβέρνηση και η Τράπεζα της Ελλάδος θα εφαρμόσουν κατά την περίοδο 2010-2013 με σκοπό να:
  - ενισχύσουν την εμπιστοσύνη της αγοράς και τη δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική θέση της Ελλάδος κατά τη διάρκεια μίας δύσκολης μεταβατικής περιόδου προς μία περισσότερο ανοικτή και ανταγωνιστική οικονομία
  - να διαφυλάξουν τη σταθερότητα του Ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος
  - να εφαρμόσουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ικανότητας της οικονομίας να παράγει, να αποταμιεύει και να εξάγει.

Κύριοι Στόχοι

- Η διόρθωση των δημοσιονομικών και εξωτερικών ανισορροπιών.
- Η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στη βιωσιμότητα της δημοσιονομικής και οικονομικής κατάστασης.
- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η αλλαγή της διάρθρωσης της οικονομίας προς ένα αναπτυξιακό μοντέλο στηριζόμενο περισσότερο στις επενδύσεις και στις εξαγωγές.
- Η σταθερή αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Ελλάδας έναντι των ιδιωτών επενδυτών.

Το Μνημόνιο Συνεννόησης

- Το <u>Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής</u> καθορίζει τα λεπτομερή κριτήρια για τις διαδοχικές αξιολογήσεις έως το τέλος του 2011.
- Πιο συγκεκριμένα:
  - Οι τριμηνιαίες εκταμιεύσεις της διμερούς οικονομικής βοήθειας από τα Κράτη-Μέλη της Ευρωζώνης θα βασίζονται σε τριμηνιαίους απολογισμούς των προϋποθέσεων για όλη τη χρονική διάρκεια της συμφωνίας.
  - Δημοσιονομική εξυγίανση.
  - Διαρθρωτικές Δημοσιονομικές Μεταρρυθμίσεις.
  - Εποπτεία χρηματοπιστωτικού τομέα.
  - Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

Χρηματοδότηση του Προγράμματος

- Το πρόγραμμα σταθερότητας που σχεδιάστηκε και τα πρόσθετα μέτρα που προτείνονται **θέτουν** σε εφαρμογή το μηχανισμό στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο με την παροχή χρηματοδότησης ύψους **110 δις ευρώ**, εκ των οποίων:
  - 80 δις. ευρώ σε διμερή δάνεια από τις χώρες της Ε.Ε.
  - 30 δις. ευρώ από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

(Εξ αυτών, 30 δις. ευρώ διατέθηκαν το 2010).

Χρηματοδοτικό Πλαίσιο

(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

2010	38
2011	40
2012	24
2013	8
ΣΥΝΟΛΟ	**110**

Παρακολούθηση του Προγράμματος (1)

- **Η πρόοδος της υλοποίησης του προγράμματος θα παρακολουθείται από κλιμάκια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ με τριμηνιαίες επανεξετάσεις του προγράμματος.**

- Η δημοσιονομική επίδοση θα αξιολογείται μέσω αναθεωρημένων προβλέψεων και τήρησης ποσοτικών κριτηρίων επίδοσης (ιδίως σε σχέση με τη δημοσιονομική εξυγίανση).

- Η τήρηση των άλλων μακροοικονομικών και διαρθρωτικών πολιτικών θα αξιολογείται με βάση τις προϋποθέσεις του προγράμματος και το χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνεται στο Μνημόνιο Συνεννόησης.

- Η αποδέσμευση των δόσεων θα βασίζεται στην τήρηση των ποσοτικών κριτηρίων επιδόσεων και στη θετική αξιολόγηση της προόδου στα κριτήρια πολιτικής του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ) και του Τεχνικού Μνημονίου Συνεννόησης (ΤΜΣ).

Παρακολούθηση του Προγράμματος (2)

- Τα λεπτομερή κριτήρια για τα έτη 2012 και 2013 θα καθοριστούν με την ευκαιρία της αξιολόγησης της άνοιξης του 2011.

- Οι αρχές δεσμεύονται να διαβουλεύονται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ για την υιοθέτηση πολιτικών που δεν συνάδουν με αυτό το μνημόνιο. Θα τους παρέχουν επίσης όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την παρακολούθηση της προόδου και της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κατάστασης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.

- Πριν από την καταβολή των δόσεων, οι αρχές πρέπει να παρέχουν μια έκθεση συμμόρφωσης σχετικά με την εκπλήρωση των προϋποθέσεων.

Συνοπτική Παρουσίαση του Νομοθετικού Πλαισίου για το Μηχανισμό Στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας

Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της ζώνης του ευρώ και το διεθνές Νομισματικό Ταμείο Ν. 3845/2010 (ΦΕΚ 65 Α/6-5-2010)

- Άρθρο 1ο: Μηχανισμός στήριξης της ελληνικής οικονομίας (παρ. 4).
- Άρθρο 2ο: Καθορισμός γενικού πλαισίου και εξουσιοδοτήσεις για λήψη μέτρων εφαρμογής του προγράμματος.
- Άρθρο 3ο: Μέτρα για τη μείωση των δημόσιων δαπανών.
- Άρθρο 4ο: Αύξηση Φ.Π.Α. και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης.
- Άρθρο 5ο: Έκτακτη εισφορά στα κέρδη των νομικών προσώπων και ειδικός φόρος τηλεοπτικών διαφημίσεων.
- Άρθρο 6ο: Οργανωτικά μέτρα στις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.
- Άρθρο 7ο: Έναρξη ισχύος.

Παραρτήματα Ν. 3845/2010 (ΦΕΚ 65^{A}/6-5-2010)

Παράρτημα Ι

Δήλωση των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της ζώνης του ευρώ (Βρυξέλλες, 25 Μαρτίου 2010)

Παράρτημα ΙΙ

Δήλωση για την στήριξη της Ελλάδας από τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης (Βρυξέλλες, 11 Απριλίου 2010)

Παράρτημα ΙΙΙ

Ελλάδα - Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (3 Μαΐου 2010)

Παράρτημα IV

Ελλάδα: Μνημόνιο συνεννόησης στις συγκεκριμένες προϋποθέσεις οικονομικής πολιτικής (3 Μαΐου 2010)

Παράρτημα III

Ελλάδα - Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής
(3 Μαΐου 2010)

I. Πρόσφατες Εξελίξεις

II. Βασικοί Στόχοι και Προοπτικές

III. Οικονομικές Πολιτικές
   - Α. Δημοσιονομικές Πολιτικές
   - Β. Πολιτικές για τον χρηματοπιστωτικό τομέα
   - Γ. Διαρθρωτικές Πολιτικές

IV. Χρηματοδότηση του Προγράμματος

V. Παρακολούθηση του Προγράμματος

Πίνακας 1. Ελλάδα. Δημοσιονομικά μέτρα που περιλαμβάνει το πρόγραμμα (2010-2014)

Παράρτημα IV

Ελλάδα: Μνημόνιο συνεννόησης στις συγκεκριμένες προϋποθέσεις οικονομικής πολιτικής (3 Μαΐου 2010)

1ος – 7ος απολογισμός

(τέλος δεύτερου τριμήνου 2010 ως τέλος τετάρτου τριμήνου 2011)

Για κάθε απολογισμό ελέγχονται τα μέτρα που λήφθησαν ως προς τα ακόλουθα:

i. Δημοσιονομική Εξυγίανση

ii. Διαρθρωτικές Δημοσιονομικές Μεταρρυθμίσεις

iii. Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις

Παράρτημα 1. Προβλέψεις για την παροχή στοιχείων από το Υπουργείο Οικονομικών και την Τράπεζα την Ελλάδας

Παράρτημα 2. Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Παράρτημα 3. Προϋποθέσεις Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων

Πηγές

- http://www.minfin.gr/
- http://www.minfin.gr/portal/el/resource/contentObject/id/a91ad5db-f9ea-41a1-b7ac-9fec0ce24d23

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης
Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής
Ειδικός Επιστήμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Email: mchris@maroussi.gr
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 213-2038304/305